

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ

УХВАЛЕНО

Вчена рада університету
протокол № від
2026 р.

ПОГОДЖЕНО

Керівник проєктної групи
гарант освітньої програми
зі спеціальності В 11 Філологія
(Українська мова і література)

к. ф. н., проф. Олексенко О.
2026 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

УКРАЇНСЬКА МОВА І ЛІТЕРАТУРА

Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Галузь знань В Культура,
В1 Мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність В 11 Філологія
Спеціалізація Українська мова і література

Ректор
Харківського національного
педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди
_____ Ю. Бойчук
від 2026 року

Харків 2026

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньої програми

Проректор з навчально-
наукової роботи

Володимир Борисов

Директор центру забезпечення
якості освіти

Олександр Жмурко

Гарант
освітньої програми

Олена Олексенко

Директор навчально-наукового
інституту української філології
імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка

Костянтин Голобородько

Голова Спілки студентів і молоді
інституту української філології
імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка

Дар'я Пятіна

ПЕРЕДМОВА

ВНЕСЕНО

кафедрою української мови імені проф. Л.А. Лисиченко і кафедрою української літератури та журналістики імені проф. Леоніда Ушкалова Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

РЕКОМЕНДОВАНО

Науково-методичною комісією факультету протокол № від 2026 р.
Ученою радою факультету протокол № від 2026 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Вченої ради університету
протокол № від 2026 р.

РОЗРОБЛЕНО

проектною групою у складі:

О. Олексенко, професор, кандидат філологічних наук, гарант програми.

Т. Веретюк, доцент, кандидат філологічних наук.

Ю. Лебеденко, доцент, кандидат філологічних наук.

О. Лямпрехт, доцент, кандидат філологічних наук.

Р. Мельників, доцент, кандидат філологічних наук.

Т. Осіпова, професор, доктор філологічних наук.

О. Рибка, заступник головного редактора видавництва «Віват», зовнішній стейкхолдер.

О. Черемська, професор, доктор філологічних наук, зовнішній стейкхолдер.

Д. Пятіна, голова спілки студентів та молоді українського мовно-літературного факультету імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка, здобувач.

Рецензії-відгуки стейкхолдерів:

Нікуліна Неля Василівна – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри українознавства Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, зовнішній стейкхолдер.

Міняйло Роман Вікторович – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української лінгвістики, літератури та методики навчання Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради, зовнішній стейкхолдер.

Профіль освітньої програми «Українська мова і література» зі спеціальності В 11 Філологія, спеціалізація Українська мова і література в галузі знань В Культура, В 1 Мистецтво та гуманітарні науки

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: магістр Освітня кваліфікація: магістр філології
Офіційна назва освітньої програми	Українська мова і література
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Освітня програма «Українська мова і література» другого (магістерського) рівня за спеціальністю В 11 Філологія акредитована у 2023 р. Сертифікат про акредитацію № 4963 від 20 червня 2023 р. виданий Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти. Строк дії сертифікату до 01 липня 2028 р.
Цикл/рівень	Другий (магістерський) рівень: НРК України – 7 рівень. EQ-EHEA – другий цикл, EQF LLL–7 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня бакалавра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, освітнього ступеня магістра
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	1 вересня 2026р. – 31 грудня 2027 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Розміщення на сайті Центру забезпечення якості освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди у відкритому доступі. Адреса сайту: http://smc.hnpu.edu.ua (Центру) http://smc.hnpu.edu.ua/osvitni-prohramy (закладки) http://smc.hnpu.edu.ua/node/45 (освітні програми, проекти ОП)
2. Мета освітньої програми	
Підготовка магістрів філології, які володіють необхідними знаннями з української мови і літератури для розв'язання проблем прикладного та дослідницького характеру в царині філології, уміннями практичного застосування набутих професійних навичок у гуманітарній галузі та в освіті	

3.Характеристика освітньої програми

**Предметна сфера
(галузь знань,
спеціальність,
спеціалізація
(за наявності))**

Галузь знань: В Культура, В 1 Мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність: В 11 Філологія

Спеціалізація: Українська мова і література.

Освітня програма укладена відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю В 11 Філологія галузі знань В Культура, В 1 Мистецтво та гуманітарні науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти (Наказ МОН України № 871 від 20.06.2019).

Постанова КМ України «Про внесення зміни до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та передвищої освіти» від 21 лютого 2025 р. № 188 (із змінами від 29 квітня 2025 р. № 266, 16 грудня 2022 р. № 1392)

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/188-2025-%D0%BF#Text>

Об'єктом вивчення є українська мова, українська література в історичному розвитку й на сучасному етапі їхнього функціонування з огляду на новітні тенденції в класифікації мовних явищ і літературних процесів, на нову наукову парадигму в поясненні теоретичних основ мовознавства і літературознавства та на практику використання досягнень цих наук у роботі філолога.

Цілями навчання є формування у студентів уміння орієнтуватися в проблемах української лінгвістики та літературознавства, проводити наукові спостереження в цих галузях, здійснювати професійний аналіз мовних явищ і літературної творчості з навчальною та дослідницькою метою.

Теоретичний зміст предметної сфери складають поняття та концепції сучасного мовознавства і літературознавства, інноваційної педагогіки, психології, сучасної комунікативної філософії, методологія вивчення мовних явищ і літературних процесів, принципи класифікації й аналізу мовних одиниць, закони їхньої експлікації в мовленні, історія формування української мови, канонічні та неканонічні моделі в літературі та їхнє відображення в суб'єктивно-авторських концепціях, а також науково-практичні основи методики викладання мови й літератури у ЗВО різного рівня. Загально-теоретична підготовка – 12 кредитів (13,3%), професійно-нормативна – 37

	<p>кредитів (41,1 %), професійна вільного вибору студентів – 23 кредити (25,6 %), практична – 12 кредитів (13,3 %), атестація – 6 кредитів (6,7 %).</p> <p>Методи, методики: методики організації процесу навчання філологічних наук у закладах вищої освіти різних рівнів; методики навчання, моніторингу та інтерпретації дослідницьких результатів, інформаційної та комунікаційної технології, методи емпіричних досліджень та моделювання (аналізу й синтезу) процесів мови й літератури.</p> <p>Інструменти та обладнання: комп'ютерні засоби, бібліотека, електронна бібліотека (репозитарій), читальні зали й навчальні кабінети.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітня: теоретична й практична підготовка до діяльності в широкій професійній філологічній галузі, а також у роботі викладача української мови та літератури в закладах вищої освіти, професійних навчально-виховних закладах, професійно-технічних закладах. Програма закладає підвалини подальшого наукового становлення й розвитку фахівця-філолога.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Програму спрямовано на формування й розвиток професійних компетентностей для здійснення дослідницької і практичної діяльності у філологічній (українська мова та література) царині, а також використання професійно орієнтованих знань і навичок у викладацькій діяльності.</p> <p>Ключові слова: філологія, українська мова, українська література, фахівець-філолог, викладач.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Програма ґрунтується на здобутках широко визнаної Харківської філологічної школи, засновники якої заклали підвалини вивчення мови і літератури в ХНПУ імені Г. С. Сковороди, й зорієнтована на сучасні наукові досягнення в галузі лінгвістики та літературознавства з метою їхнього практичного використання в роботі за фахом для поглиблення світоглядних засад державної належності та культурної ідентичності українців; враховує специфіку й різноманіття викладацької діяльності, скерованої на навчання української мови і літератури в закладах вищої освіти, а також у професійних навчально-виховних і професійно-технічних закладах. Навчання відбувається шляхом теоретичної, практично-професійної та науково-дослідної підготовки.</p> <p>ОП надає випускникам освітню кваліфікацію,</p>

	<p>розроблену з урахуванням: Національної рамки кваліфікацій https://mon.gov.ua/tag/natsionalna-ramka-kvalifikatsiy?&tag=natsionalna-ramka-kvalifikatsiy Указу Президента України «Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» від 30 вересня 2019 року № 722/2019 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text Професійного стандарту «Викладач закладу вищої освіти» від 16 жовтня 2024 року https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vykladach-zakladu-vyshchoi-osvity1466</p>
<p>4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010, зі Зміною № 10 від 25.10.2021 № 810-21) випускник із кваліфікацією Магістр філології може працевлаштуватися на посади з такими професійними назвами робіт:</p> <p>2444.2 Лінгвіст; 2444.2 Філолог; 2444.2 Редактор; 2451.1 Літературознавець; 2451.2 Літературний співробітник; 2310 Викладач закладів вищої освіти; 2321 Викладач закладів професійної (професійно-технічної освіти); 2359.2 Лектор; 3472 Диктор; 4143 Коректор (коригування текстів).</p> <p>Випускник може бути консультантом та радником із фахових філологічних питань у державних і приватних установах, у громадських організаціях.</p>
<p>Подальше навчання</p>	<p>Можливість навчання за програмами: 8 рівня НРК, третього циклу FQ-EHEA та 8 рівня EQF-LLL. Продовження навчання за третім рівнем вищої освіти – доктора філософії; отримання післядипломної освіти, підвищення кваліфікації, академічна мобільність, набуття додаткових кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі вищої освіти.</p>
<p>5. Викладання та оцінювання</p>	

Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання. Проблемні, інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвивальні, колективні та інтегративні, контекстні технології навчання. Навчально-методичне забезпечення й консультування самостійної роботи здійснюється в індивідуальному порядку офлайн та дистанційно.</p> <p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення: офіційний сайт ХНПУ імені Г. С. Сковороди https://pu.ac.kharkiv.ua/; українського мовно-літературного факультету імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка http://hnpu.edu.ua/uk/division/ukrayinskyy-movno-literaturnyy-fakultet-imeni-gf-kvitky-osnovyanyenka точки бездротового доступу Інтернет; наукова бібліотека, читальні зали, навчальні кабінети; навчально-інформаційний портал на базі платформи Moodle (http://lms.hnpu.edu.ua); електронний архів-репозитарій ХНПУ імені Г. С. Сковороди http://nauka.hnpu.edu.ua/; навчально-методичні комплекси дисциплін; силабуси; програми практик.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за стобальною системою (90–100; 74–89; 60–73; 35–59; 1–34) за допомогою усних і письмових екзаменів, заліків, модульних контрольних робіт, тестів, захисту рефератів, презентацій.</p> <p>Державна атестація на здобуття кваліфікації магістра філології проводиться Державною екзаменаційною комісією у формі захисту-презентації результатів кваліфікаційної роботи з української мови / літератури магістранта. Умовою допуску студента до державної атестації є виконання навчального плану в повному обсязі.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	<p>Здатність пояснювати складні теоретичні питання, пов'язані з філологією, і вирішувати практичні проблеми, пов'язані з мовними і мовленнєвими питаннями та явищами літератури в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування методів і методик цієї предметної галузі та інших наук – сучасної комунікативної філософії, педагогіки, психології.</p>

**Загальні
компетентності
(ЗК)**

ЗК-1. Володіння базовими уявленнями, що сприяють усвідомленню своєї державної належності, встановленню національної, етнічної та культурної ідентичностей, розвитку соціалізації особистості, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності;

ЗК-2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК-3. Здатність до системного наукового мислення; здатність критично оцінювати набутий досвід з позицій останніх досягнень науки та соціальної практики;

ЗК-4. Здатність до критичного сприйняття інформації, постановки мети й вибору шляхів її досягнення з дотриманням принципів академічної доброчесності.

ЗК-5. Здатність навчатися протягом життя, підвищувати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень, розвивати й удосконалювати власну особистість.

ЗК-6. Здатність і готовність до активного спілкування у професійній діяльності з оперттям на принципи толерантності, діалогу та співробітництва.

ЗК-7. Володіння знаннями щодо культурної і соціальної сутності професії та вміння виконувати професійну діяльність згідно з чинними нормами та правилами.

ЗК-8. Здатність оцінювати комунікативні екстралінгвістичні (соціокультурні, міжособистісні тощо) чинники й прогнозувати їхній вплив на професійну діяльність.

ЗК-9. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, саморозвитку, самонавчання, саморегулювання, самоорганізації.

ЗК-10. Вільне володіння українською та іноземними мовами для здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування.

ЗК-11. Здатність давати оцінку впливу іноземних мов на розвиток української для потреб подальшої професійної діяльності, відстоювати та популяризувати українську мову як єдину державну мову України.

ЗК-12. Здатність і готовність до толерантного сприйняття соціальних і культурних відмінностей, орієнтація в різних типах світоглядів.

ЗК-13. Здатність порівнювати, пояснювати, аналізувати, систематизувати та критично осмислювати наукові концепції, соціальне й культурне оточення, окремі комунікативні ситуації.

гуманістичних ідеалів, духовних цінностей і традицій України.

	<p>ЗК–14 Здатність працювати в команді й автономно; навички міжособистісної взаємодії для досягнення спільної мети.</p> <p>ЗК–15 Здатність до утвердження національних гуманістичних ідеалів, духовних цінностей і традицій України.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>СК–1 Усвідомлення суті й місця філології в системі гуманітарних наук; розуміння структури Філологічної науки, її лінгвістичного й літературознавчого складників, еволюційного шляху розвитку філології, напрямів і течій у ній.</p> <p>СК–2 Спроможність критично осмислювати надбання філологічних наук, давати оцінку стану розробки тієї чи тієї проблеми, висловлювати власне ставлення до шляхів її вирішення;</p> <p>СК–3 Уміння використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії мови й літератури в практиці навчання предметів філологічного профілю;</p> <p>СК–4 Уміння аргументувати вибір методів аналізу мовних і літературних явищ, критично оцінювати отримані результати та захищати висновки аналізу;</p> <p>СК–5 Уміння проводити науковий аналіз мовного матеріалу з урахуванням новітніх підходів і методологічних принципів, розроблених українськими лінгвістами; уміння дати історичну оцінку явищ української мови;</p> <p>СК–6 Уміння ідентифікувати, класифікувати та описувати мовні й літературні явища шляхом використання аналітичних і синтетичних методів та методів моделювання;</p> <p>СК- 7 Уміння виявляти закономірності літературного процесу, визначати специфіку і значення художніх концепцій і літературних творів у контексті суспільно-літературної ситуації, літературної критики і культурної епохи;</p> <p>СК–8 Уміння давати оцінку художнього твору; визначати роль системи образів, сюжету, композиції та засобів виразності в їх поєднанні; характеризувати творчу індивідуальність автора; осмислювати твори літератури в історичному контексті;</p> <p>СК–9 Здатність використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, культури, моралі, ціннісних орієнтацій в сучасному суспільстві в осіб, на яких поширюється навчальна діяльність та професійний</p>

	<p>вплив філолога;</p> <p>СК–10 Здатність визначати комунікативну, пізнавальну, номінативну, емоційно-експресивну та інші функції української мови, характеризувати мовні та мовленнєві одиниці;</p> <p>СК–11 Здатність володіти навичками створення, рецензування і редагування наукових текстів;</p> <p>СК–12 Здатність формувати предметні філологічні компетенції в осіб, на яких скерована навчально-педагогічна професійна діяльність;</p> <p>СК–13 Здатність проєктувати професійну діяльність самостійно, контролювати і коригувати її та брати участь у фаховій комунікації;</p> <p>СК-14 Здатність використовувати та впроваджувати передовий вітчизняний та світовий досвід у викладанні української мови і літератури у закладах освіти, ефективні методи й освітні технології навчання;</p> <p>СК-15 Здатність здійснювати власний науковий пошук, скерований на розробку актуальних проблем мовознавства й літературознавства, узагальнювати й оприлюднювати його результати у виступах, у фахових публікаціях; використовувати навички дослідницької діяльності у професійній сфері, дотримуючись правил академічної доброчесності;</p> <p>СК–16 Здатність дидактично виправдано використовувати і створювати навчально- методичне забезпечення у викладанні мови і літератури;</p> <p>СК–17 Здатність створювати й підтримувати позитивний психологічний клімат як основу ефективної комунікації між учасниками освітнього процесу;</p>
7– Програмні результати навчання	
ПРН 1	<p>Застосовувати знання і вміння з комунікативної філософії, інновативної педагогіки і психології для формулювання й вирішення актуальних практичних проблем, що виникають у процесі фахової діяльності філолога й у викладанні української мови і літератури в навчальному закладі, з використанням методів, розроблених цими науками</p>
ПРН 2	<p>Самостійно планувати, організовувати й результативно здійснювати професійну діяльність; знаходити шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі й під час виконання професійних завдань</p>

ПРН 3	Демонструвати високу світоглядно-методологічну культуру, засновану на ментальних особливостях та онтологічних характеристиках українського народу, гнучкий спосіб мислення; аналізувати освітні практики і мовні та літературні процеси в соціальних контекстах; уміти застосовувати здобуті знання для прогнозування освітніх процесів, розвитку національної культури на інституційному рівні
ПРН 4	Демонструвати рівень загальнотеоретичної та професійної підготовки з української мови і літератури, уміння збирати наукову інформацію з тематики за фахом, формулювати цілі та завдання й обирати методи дослідження, зокрема й емпіричні
ПРН 5	Доводити конкретними прикладами зв'язок між розділами мовознавства, визначати комунікативну, пізнавальну, номінативну, емоційно-експресивну та інші функції мови; характеризувати мовні та мовленнєві одиниці
ПРН 6	Опанувати мову як систему і мовлення як багатоаспектний вияв системності; класифікувати, пояснювати, реконструювати, узагальнювати мовні та літературні явища в діахронії та синхронії; здійснювати селекцію поглядів науковців на ті чи ті проблеми мовознавства й літературознавства, формувати й аргументувати власну думку на основі отриманої інформації, дотримуючись правил академічної доброчесності.
ПРН 7	Демонструвати знання сучасного стану розвитку мовознавства й літературознавства та педагогіки й психології; поєднувати теорію і практику, а також приймати рішення та виробляти стратегію діяльності для вирішення фахових завдань з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних та державних інтересів незалежної України.
ПРН 8	Застосовувати в професійній діяльності знання про загальні принципи організації мовної системи та її функціонування, використовувати знання з історії та теорії української мови для ідентифікації, класифікації та опису одиниць усіх рівнів мови, для редагування текстів.
ПРН 9	Уміти робити фактологічний, історичний та філологічний коментар до творчості окремих персоналій з урахуванням найважливіших інтенцій сучасної літературознавчої думки; застосовувати канонічні та неканонічні моделі теорії літератури для аналізу літературних творів.

ПРН 10	Робити аналіз актуальних студій мовознавців і літературознавців, розрізняти позиції представників найважливіших напрямів у теорії мови й літератури, уміти користуватися основним термінологічним та понятійним апаратом у процесі мовного й літературознавчого аналізу, адекватно інтерпретувати особливості художнього стилю сучасних письменників, коментувати одиниці сучасної мови, виявляти основні причини помилок аналізу мовного й літературного матеріалу.
ПРН 11	Упевнено володіти державною та іноземними мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного спілкування, презентувати результати досліджень державною та іноземними мовами. Розрізняти інтерференційні явища, що й покласти за основу ефективного вивчення української мови та аналізу й редагування мовного матеріалу.
ПРН 12	Застосовувати в письмовій комунікації знання з української мови, знати особливості різних стилів для правильного оформлення письмового типу мови, редагувати різні види текстів; володіти законами орфоепії української мови, уміти логічно висловлювати думку, структурувати виступ чи письмовий документ.
ПРН 13	Поєднувати знання і розуміння з теорії мови й літератури з відомостями про дидактичні принципи, методи, способи й засоби навчання; втілювати таку єдність на практиці, добираючи форми навчально-методичного забезпечення; враховувати зміст навчального матеріалу й форму його викладу за допомогою навчально-методичних засобів з огляду на інноваційні підходи у викладанні філологічних дисциплін.
ПРН 14	Збирати, описувати й критично осмислювати необхідну інформацію про стан розробленості досліджуваної теми, окреслювати її актуальність, визначати предмет, матеріал, мету, методи дослідження; здійснювати класифікацію й опис матеріалу, підбивати підсумки й визначати перспективи дальшого дослідження, критично оцінювати отримані результати суголосно меті; прилюдно захищати висновки аналізу, аргументуючи свою позицію й дотримуючись правил академічної доброчесності в коректному веденні наукової дискусії.
ПРН 15	Володіти загальними науково-теоретичними основами методики викладання мови й літератури у закладах освіти, концептуальними засадами організації навчально-виховного процесу ЗВО різних рівнів; знати

	структуру та зміст підручників та навчально-методичних посібників з філологічних дисциплін; методи науково-педагогічних досліджень та сучасні технології організації навчально-виховного процесу; уміти орієнтуватися в освітянській нормативно-правовій базі; готувати й проводити аудиторні практичні навчальні заняття; здійснювати поточний і підсумковий семестровий контроль знань здобувачів освіти; готувати навчально-методичні і дидактичні матеріали.
ПРН 16	Демонструвати розуміння впливу української мови і літератури на розвиток духовного життя українців; уміти розробляти та впроваджувати на заняттях нові види роботи, зорієнтовані на утвердження національних гуманістичних ідеалів; використовувати знання про історію розвитку української мови і письменства для формування поваги до історії України, її мови й культури, для виховання патріотично налаштованих громадян незалежної України.
ПРН 17	Уміти встановлювати зв'язки між людьми, проявляти адаптивність, комунікабельність, толерантність; уміти визнавати право на іншу думку; уміти відповідально ставитися до роботи, що виконується; бути здатним працювати в команді.
ПРН 18	Володіти відомостями про джерельну базу для пошуку інформації; знаходити інформацію в різних джерелах для розв'язання завдань спеціальності; уміти критично оцінити рівень достовірності і якості одержаних відомостей, зокрема й за допомогою ШІ; уміти застосовувати заходи кіберзахисту своїх даних; дотримуватися правил академічної доброчесності.
ПРН 19	Уміти оцінювати власний масив знань з філологічної сфери, діагностувати ефективність своєї професійної діяльності; окреслювати й розробляти шляхи поповнення бази професійних знань, корекції методів, прийомів, способів і засобів навчальної та іншої філологічної діяльності.

8 – Ресурсне забезпечення програми

Кадрове забезпечення	Відповідає вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти Постанова КМ України «Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності» від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/365-2021-%D0%BF#n9 Розробники програми: 2 доктори наук, професори, 1 кандидат наук, професор, 5 кандидатів наук, доцентів, 2 представники роботодавців, 1 представник
-----------------------------	---

	<p>студентського самоврядування.</p> <p>Усі розробники, крім представників роботодавців і представника студентського самоврядування, є штатними співробітниками Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди .</p> <p>Гарант освітньої програми: Олексенко О. А., кандидат філологічних наук, професор, професор кафедри української мови імені професора Л.А. Лисиченко.</p> <p>До реалізації програми залучаються 17 науково-педагогічних працівників - визнані професіонали з досвідом роботи, які мають учені звання та наукові ступені.</p> <p>Із метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники, як мінімум, один раз на п'ять років проходять стажування.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Матеріально-технічне забезпечення підготовки магістрів філології відповідає ліцензійним умовам. Освітній процес організовано з використанням навчальних приміщень (лекційних аудиторій, комп'ютерних класів) для проведення лекційних, семінарських та практичних занять, які оснащені сучасним мультимедійним обладнанням. Локальна комп'ютерна мережа підключена і взаємодіє з мережею Інтернет.</p> <p>Освітній процес забезпечений інформаційними ресурсами Google Meet, Zoom та офісними програмами. У процесі підготовки здобувачів ступеня магістра філології використовуються програми-браузери, корпоративна електронна пошта та сервіси Google.</p> <p>Положення про використання технологій дистанційного навчання в ХНПУ імені Г. С. Сковороди від 22 лютого 2021 року № 2. http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Piojenn/Pro_vykorystanya_tehnologiy_dustanziynogo_navchanya.pdf</p> <p>Проводиться перевірка наукових робіт на рівень унікальності системою «Strike Plagiarism».</p> <p>Площі приміщень, що використовуються в освітньому процесі, відповідають санітарним нормам та вимогам правил пожежної безпеки. В університеті обладнане безпечне місце для перебування під час повітряної тривоги. Університет має різнопланову соціально-побутову інфраструктуру (гуртожитки, їдальня, актовий зал, спорткомплекс, стадіон, медпункт,</p>

	пандуси).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Підтримка системи інформаційного забезпечення здійснюється Центром цифровізації освіти http://hnpu.edu.ua/uk/division/centr-cyfrovizaciyi-osvity</p> <p>Інформаційний електронний освітній простір забезпечується електронними ресурсами, розміщеними на навчально-інформаційному порталі на базі платформи Moodle http://lms.hnpu.edu.ua/moodle/ сайті наукової та науково-технічної діяльності ХНПУ імені Г. С. Сковороди http://hnpu.edu.ua/uk/division/naukova-ta-naukovo-tehnicna-diyalnist-hnpu-imeni-gs-skovorody</p> <p>Забезпечено доступ викладачів та здобувачів до електронного каталогу Університету https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/3175</p> <p>електронних світових баз даних повнотекстових наукових публікацій (зокрема Scopus, Web of Science Core Collection) у спеціально обладнаних кабінетах університету.</p> <p>Учасники освітнього процесу керуються Положенням про використання інструментів генеративного штучного інтелекту в освітньо-науковому процесі ХНПУ імені Г. С. Сковороди від 05 листопада 2024 року № 11 http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normal_dokum/Pol_Pol_vykorystannia_shi.pdf</p> <p>У відкритому Електронному архіві ХНПУ імені Г. С. Сковороди міститься 3432 повнотекстових документи: наукові статті, монографії, дисертації, автореферати дисертацій, підручники та інші документи, створені науковцями, викладачами, докторантами, аспірантами, магістрантами, студентами університету [http://dspace.hnpu.edu.ua/].</p> <p>Центр забезпечення якості освіти (http://hnpu.edu.ua/uk/division/centr-informatyzaciyi-osvity) та сторінки відповідних підрозділів (факультету, кафедр http://hnpu.edu.ua/uk/division/ukrayinskyu-movno-literaturnyy-fakultet-imeni-gf-kvitky-osnovyuanenka) містять детальну інформацію про програму, силабуси, графіки освітнього процесу, розклад занять, професорсько-викладацький склад, реалізації права на академічну мобільність студентів ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, ухваленим Ученою радою ХНПУ ім. Г. С. Сковороди (протокол № 5 від 22 червня</p>

	<p>2022 р.) у новій редакції. Оцінювання результатів навчання та академічних досягнень приведено у відповідність до європейської кредитної системи і співвідносно із національною шкалою оцінювання, що уможливило взаємозарахування кредитів між різними вищими закладами України.</p>
<p>9– Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Можливість реалізації права здобувачів вищої освіти на академічну мобільність передбачена Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність студентів ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, ухваленим Ученою радою ХНПУ ім. Г. С. Сковороди (протокол № 5 від 22 червня 2022 р.) у новій редакції. Оцінювання результатів навчання та академічних досягнень приведено у відповідність до європейської кредитної системи і співвідносно із національною шкалою оцінювання, що уможливило взаємозарахування кредитів між різними вищими закладами України.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Міжнародна кредитна мобільність може реалізовуватися учасниками освітнього процесу закладів вищої освіти України в закладах вищої освіти поза межами України, а також іноземними учасниками освітнього процесу іноземних закладів вищої освіти в українських закладах вищої освіти на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проєктів, договорів між українськими закладами вищої освіти або їхніми основними структурними підрозділами, а також може бути реалізоване українським учасником освітнього процесу закладу вищої освіти з власної ініціативи, підтриманої керівництвом ХНПУ імені Г. С. Сковороди, у якому він постійно навчається або працює на основі індивідуальних запрошень. Міжнародна кредитна мобільність здобувачів регулюється Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність студентів ХНПУ імені Г. С. Сковороди:</p> <p>http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Norm_at_dokum/Pol/Poriadok%20realizatsii%20prava%20na%20akademichnu%20mobilnist.pdf</p> <p>Здобувачі мають можливість пройти онлайн- курси на платформах EdEra, Prometheus, Coursera Teacher Training Videos, Trello та інш.; долучатися до програм Erasmus+, Fulbright Research and Development Program</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів</p>	<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться за освітньою програмою на загальних умовах</p>

вищої освіти	
---------------------	--

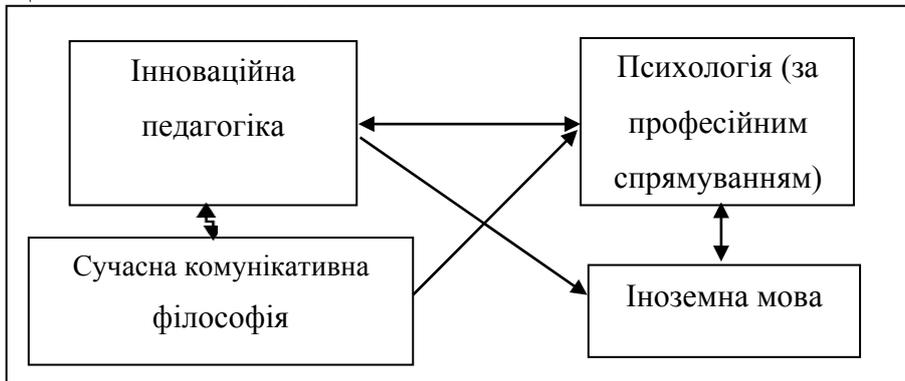
Структурно-логічна схема
2.1 Перелік освітніх компонентів

Код н/з	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики)	Кількість кредитів	Семестр	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4	5
Обов'язкові компоненти ОК				
1. Теоретична підготовка				
<i>1.1 Цикл загальної підготовки</i>				
ОК 1	Інноваційна педагогіка	3	1	іспит
ОК 2	Психологія (за проф. спрямуванням)	3	2	залік
ОК 3	Сучасна комунікативна філософія	3	1	іспит
ОК 4	Іноземна мова	3	3	залік
	<i>Усього</i>	12		
<i>1.2. Цикл професійної підготовки</i>				
ОК 5	Загальне мовознавство та історія лінгвістичних учень	4	1	іспит
ОК 6	Актуальні проблеми українського мовознавства	4	2, 3	іспит
ОК 7	Лінгвістичний аналіз тексту	3	2	залік
ОК 8	Методика викладання української мови і літератури в закладах вищої освіти	6	1, 2	залік, залік
ОК 9	Актуальні проблеми вивчення історії української літератури	4	2	іспит
ОК 10	Українська літературна мова в діячій	4	3	іспит
ОК 11	Теорія літератури	3	2	залік
ОК 12	Реінтерпретація історії української літератури	5	2, 3	іспит

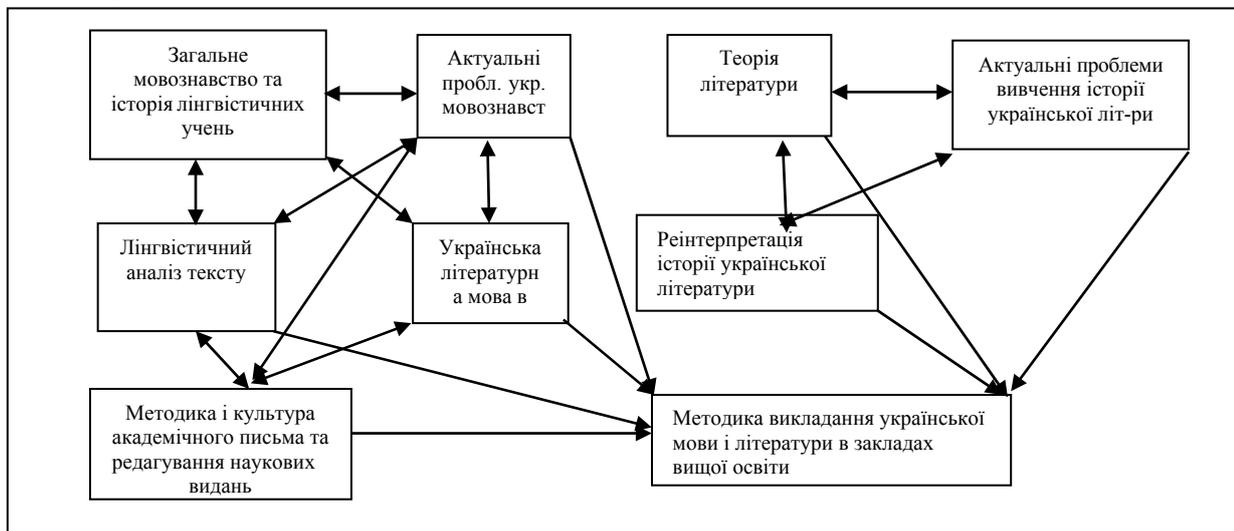
ОК 13	Культура академічного письма, редагування наукових видань	4	1	залік
	<i>Усього</i>	37		
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		49		
Загальний обсяг вибірових компонент		23		
2. Практична підготовка				
ОК.П.01	Педагогічна практика в закладах вищої освіти	4,5	2	залік
ОК.П.02	Виробнича (редакторська) практика	3	2	залік
ОК.П.03	Науково-дослідна практика	4,5	3	залік
Загальний обсяг практичної підготовки		12		
2. Підготовка та захист кваліфікаційної роботи				
ОК. ПЗКР	Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	6	3	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90		

2.2. Структурно-логічна схема вивчення освітніх компонентів

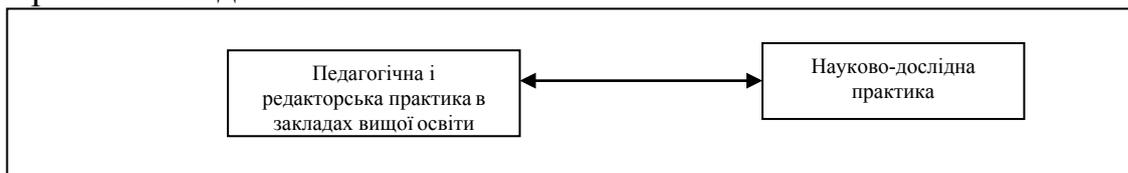
Цикл загальної підготовки

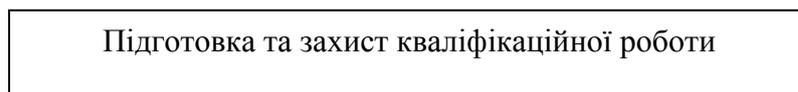
Цикл професійної підготовки

Практична підготовка

Підготовка та захист кваліфікаційної роботи

Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Українська мова і література» спеціальності В 11 Філологія (спеціалізація «Українська мова і література») регулюється Положенням про випускню кваліфікаційну роботу здобувачів першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів вищої освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди (у новій редакції) від 14.11.2022 р.

Атестація проводиться після виконання студентом навчального плану в повному обсязі, здійснюється відкрито і публічно й завершується видачею документа встановленого зразка про присвоєння кваліфікації: Магістр філології.

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОКП 01	ОКП 02	ОКП 03	ОКПЗКР
ІК1	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК 1			*		*			*			*		*				*
ЗК 2	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ЗК 3	*	*	*		*	*		*	*		*	*	*			*	*
ЗК 4		*	*		*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*
ЗК 5	*	*	*	*				*						*	*	*	*
ЗК 6	*	*	*					*					*	*	*		*
ЗК 7	*		*					*	*	*							
ЗК 8	*	*	*					*					*				*
ЗК 9	*	*	*	*		*		*					*		*	*	*
ЗК 10				*	*	*	*	*					*				*
ЗК 11				*	*	*	*	*	*	*	*	*					
ЗК 12		*	*	*	*						*	*					*
ЗК 13			*		*	*			*	*	*	*					*
ЗК 14	*	*						*					*		*	*	*
ЗК 15			*				*	*	*	*			*				*

СК 1					*	*	*		*	*	*	*					*
СК 2					*	*	*		*	*	*	*					*
СК 3					*	*	*	*	*	*	*	*					*
СК 4					*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*
СК 5					*	*		*		*			*	*	*	*	*
СК 6					*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*
СК 7								*		*	*					*	*
СК 8								*		*	*					*	*
СК 9								*									*
СК 10					*	*	*	*					*	*	*	*	*
СК 11		*		*	*		*		*	*		*	*	*	*	*	*
СК 12	*	*	*				*										*
СК 13	*		*				*						*	*	*	*	*
СК 14	*	*	*				*										*
СК 15		*			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
СК 16	*						*										*
СК 17		*					*						*				

ІК – Інтегральна компетентність; ЗК – Загальні компетентності СК – Спеціальні компетентності; ОК – освітній компонент; ОКП – освітній компонент практичний; ОКПЗКР – освітній компонент підготовки й захисту кваліфікаційної роботи

Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОКП 01	ОКП 02	ОКП 03	ОКПЗКР
ПРН 1	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*
ПРН 2	*	*	*					*					*	*	*		
ПРН 3	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*
ПРН 4					*	*	*		*	*	*	*	*			*	*
ПРН 5					*	*	*	*					*	*	*	*	*
ПРН 6					*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН 7	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*		*	*		*
ПРН 8					*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*
ПРН 9	*					*	*	*	*	*	*	*		*			*
ПРН 10					*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН 11				*	*	*	*	*	*		*	*		*	*	*	*
ПРН 12				*		*	*						*				*
ПРН 13	*				*	*	*	*			*	*		*	*		*
ПРН 14					*	*	*		*	*	*	*	*			*	*
ПРН 15	*							*						*			*
ПРН 16			*			*	*	*	*	*				*	*		*
ПРН 17	*	*	*					*					*	*			*

ПРН 18	*				*	*	*		*	*	*	*				*	*
ПРН 19	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*		*	*		*

ОК – освітній компонент; ОКП – освітній компонент практичний; ОКПЗКР – освітній компонент підготовки і захисту кваліфікаційної роботи; ПРН – програмні результати навчання.